

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.7.2016
COM(2016) 438 final

**RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH
EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN**

**om tillämpning av lagstiftningspaketet för färdigförpackningar: direktiven 75/107/EEG,
76/211/EEG och 2007/45/EG**

{SWD(2016) 219 final}

1. INLEDNING

Denna rapport omfattar en utvärdering av följande tre direktiv, som utgör den rättsliga ramen för färdigförpackningar:

- Direktiv 75/107/EEG¹ om flaskor som tjänar som mätbehållare, som föreskriver fri rörlighet för 3-märkta flaskor.
- Direktiv 76/211/EEG² om färdigförpackning av vissa varor efter vikt eller volym, som rör den kvantitet som anges på färdigförpackade varor och säkerställer fri rörlighet för e-märkta färdigförpackningar.
- Direktiv 2007/45/EG³ om färdigförpackade varors nominella mängder, som omfattar förbud för medlemsstaterna att reglera förpacknings- och flaskstorlekar upp till 10 l eller 10 kg och fastställer obligatoriska EU-normer för storleken på förpackningar för vin och spritdrycker. Det gäller alla färdigförpackade varor.

Enligt artikel 9.1 i direktiv 2007/45/EG ska kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen och effekterna av direktivet. Eftersom de tre direktiven är nära sammankopplade, har det beslutats att detta tillfälle ska utnyttjas för att utvärdera hur direktiven fungerar och om de tjänar sitt syfte i egenskap av lagstiftningspaket inom ramen för kommissionens program om lagstiftningsens ändamålsenlighet och resultat (Refit) från 2014⁴.

Direktiv 75/107/EEG har inte utvärderats tidigare. Direktiv 76/211/EEG utvärderades 2005. Direktiv 2007/45/EG antogs efter utvärderingen av direktiven 75/106/EEG och 80/232/EEG, vilka upphävdes genom direktiv 2007/45/EG.

2. MARKNADENS STORLEK

Färdigförpackningar står för uppskattningsvis 170 miljarder euro i omsättning och omkring 34 miljarder euro i mervärde i hela EU. Detta utgör 12 % av det sammanlagda mervärdet inom de sektorer där färdigförpackningar används (livsmedel och drycker, sällskapsdjurfoder, kemikalier, färger och gödningsmedel, rengöringsmedel, kosmetika och tillverkning av glasflaskor) – motsvarande 0,3 % av EU:s BNP. Kring 300 000 företag är verksamma i de här sektorerna, varav de flesta är små och medelstora företag med i genomsnitt 17,7 anställda. Det

¹ Rådets direktiv 75/107/EEG av den 19 december 1974 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om flaskor som tjänar som mätbehållare.

² Rådets direktiv 76/211/EEG av den 20 januari 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om färdigförpackning av vissa varor efter vikt eller volym.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/45/EG av den 5 september 2007 om fastställande av bestämmelser för färdigförpackade varors nominella mängder, om upphävande av rådets direktiv 75/106/EEG och 80/232/EEG samt om ändring av rådets direktiv 76/211/EEG.

⁴ COM(2014) 368 och SWD(2014) 192.

arbetar uppskattningsvis 640 000 personer heltid med färdigförpackningar inom dessa sektorer, vilket utgör 0,3 % av EU:s sysselsättning.

3. DE UTVÄRDERADE DIREKTIVEN

De tre direktiven har som syfte att möjliggöra fri rörlighet för färdigförpackade produkter, för att på så sätt bidra till marknadstillväxt och konkurrenskraften hos EU:s näringsliv. Samordnad marknadsövervakning garanterar att köpare får den kvantitet som anges på förpackningen, vilket leder till ett bättre konsumentskydd. Avregleringen av förpackningsstorlekar har förbättrat valfriheten för konsumenterna, medan undantag för fasta förpackningsstorlekar inom EU för vin och spritdrycker skyddar små och medelstora företag mot överdriven efterfrågan på annan flaskstorlek och förbättrar därigenom konkurrensen.

Direktiv 75/107/EEG gäller volymmärkta flaskor för (alkoholhaltiga) drycker. I direktivet ingår s.k. frivillig harmonisering; tillverkarna kan välja om de vill tillämpa direktivet eller inte. Enligt direktivet måste tillverkarna registrera sig i förväg hos myndigheterna, och det omfattar skyldigheter i fråga om noggrannhet och märkning. Dessutom innehåller det ett statistiskt förfarande ämnat för marknadskontrollmyndigheterna för test av flaskors innehåll. Direktivet säkerställer fri rörlighet för flaskor märkta med ett bakvänt epsilon (3-märket) och används i stor utsträckning för glasflaskor och glasburkar.

Direktiv 76/211/EEG gäller de kvantiteter som anges för färdigförpackade produkter som förpackas när konsumenten inte är närvarande. Även i detta direktiv ingår frivillig harmonisering; tillverkarna kan alltså välja om de vill tillämpa det eller inte. I direktivet anges skyldigheter i fråga om noggrannhet och märkning och det innehåller ett statistiskt förfarande ämnat för marknadskontrollmyndigheterna för att kvantitetstesta färdigförpackningar. Det garanterar fri rörlighet för e-märkta färdigförpackningar och används i stor utsträckning för förpackningar och flaskor som säljs i snabbköp eller hobbybutiker.

Direktiv 2007/45/EG omfattar förbud för medlemsstaterna att reglera förpacknings- och flaskstorlekar upp till 10 l eller 10 kg samt fastställer obligatoriska EU-normer för storleken på vin- och spritförpackningar till allmän försäljning. Utfasningsperioden för nationella bestämmelser om förpacknings- och flaskstorlekar för vissa produkter löpte ut 2013.

4. UTVÄRDERING

Kommissionen har utvärderat direktiven med hjälp av en extern konsult, som har tagit fram en analys⁵ baserad på

- intervjuer med ett brett spektrum av berörda parter (konsumentorganisationer, branschorganisationer och nationella myndigheter),
- ett offentligt samråd på nätet,
- en målinriktad undersökning av enskilda konsumenter, företag och experter, och

⁵ http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/legal-metrology/index_en.htm

- dokumentanalyser.

Vid utvärderingen tillämpades kommissionens standardiserade bedömningskriterier: ändamålsenlighet, effektivitet, enhetlighet, relevans och europeiskt mervärde.

Det medföljande arbetsdokumentet från kommissionen⁶ bygger på konsultens bedömning, och där anges att den nuvarande rättsliga ramen har ett brett stöd inom branschen och bland nationella myndigheter samt även är godtagbar för konsumenterna. Direktiven stödjer den inre marknaden genom att främja konkurrensen inom färdigförpackningsindustrin; de tillhandahåller en övergripande rättslig ram och en grund för administrativt samarbete. De har ökat förtroendet mellan marknadskontrollmyndigheterna.

Det faktum att det är frivilligt att använda 3-märkta mättningsbehållare och e-märkta färdigförpackningar med fast volym innebär att företag kan välja vad som är lämpligast för deras behov. Många små företag som producerar främst för en nationell marknad uppskattar det ömsesidiga erkännande som tillämpas i de fall där direktiven inte används.

Direktivet om förpackningsstorlek är inte helt tvingande, utan lämnar utrymme för valfrihet, och det har lett till en rad olika förpackningsstorlekar. För vin och spritdrycker har EU:s fasta storleksnormer skyddat små och medelstora företag som saknar marknadsstyrka. Utfasningen av nationella bestämmelser har inte inneburit några problem.

Alla medlemsstater har införlivat och fullt ut genomfört direktiven. Skillnader i nationella genomföranden finns offentligt dokumenterade, och det rör sig om administrativa förfaranden och tillverkningskontrollprocesser som inte leder till olika resultat i fråga om de harmoniserade produkter som släpps ut på marknaden.

Utvärderingen visade att alla tre direktiven fortfarande är tillämpliga och i allmänhet anses effektiva och ändamålsenliga, med ett betydande mervärde för alla berörda parter (konsumenter, företag och nationella myndigheter). Inget av dem medför några betydande administrativa kostnader eller efterlevnadskostnader. De uppfattas som fördelaktiga för arbetet med att förbättra konsumentskyddet och konkurrenskraften samt stödja den inre marknaden. De är också förenliga med annan EU-lagstiftning och nationell lagstiftning, och utgör ett komplement till dessa. Detta har resulterat i ett starkt stöd för direktiven från samtliga berörda parter. Kommissionen instämmer i konsultens slutsats att direktiven är väl lämpade för sitt syfte och inte kräver några genomgripande ändringar.

Utöver den positiva helhetsbedömningen har det lyfts fram ett antal tekniska, sektorsspecifika frågor när det gäller produkter som säljs efter längd, yta eller antal, avrunnen vikt, definitioner av större partier, bestämmelser om hastigheten för tillverkning och provtagning, trögflytande produkter i vikt eller volym och emballage som ingår i färdigförpackningar. Vissa av dessa omfattas inte av direktivet och andra har ännu inte reglerats internationellt.

⁶ SWD 2016/219.

5. SLUTSATSER OCH UPPFÖLJNING

Utvärderingen har visat att EU:s rättsliga ram för färdigförpackningar är lämplig för sitt syfte och att direktiven är effektiva, ändamålsenliga, relevanta och förenliga med annan EU-politik samt ger ett europeiskt mervärde. Även om kommissionen inte anser att det finns något behov av ändringar, kommer den att diskutera utvärderingsresultaten med de berörda parterna och följa upp dem för att förbättra tillämpningen av direktiven.

Mot bakgrund av skillnaderna i nationella tillämpningar kommer kommissionen även att försöka främja utbytet av god praxis mellan berörda parter och ta fram riktlinjer.

För att främja en effektiv marknadsövervakning, särskilt för importerade produkter, kommer det administrativa samarbetet om direktiven att intensifieras med hjälp av finansiellt stöd från EU, för att de behöriga myndigheterna ska kunna hålla möten i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008.

Kommissionen ska tillsammans med de berörda parterna diskutera de frågor som har kommit upp avseende tekniska aspekter och relevanta internationella standarder, och vidta lämpliga åtgärder för dessa, t.ex. riktlinjer.

För att öka konsumenternas kunskaper kommer kommissionen att tillhandahålla mer information om 3-märkets och e-märkets betydelse.